

000965

Innberetning v/ Åsa Dahlin Hauken 27.11.1980.
 innberetningsdato

Blindheim gnr. 4 bnr, 2 fk.nr. 12/11
 gardsnavn

Giske Møre og Romsdal
 kommune fylke

Bjarne Høybakk, Vigra
 eier/bruker postnummer/adresse

Adr. Utgrävning av fk. nr. 12/11 21/7 -2/8-80
 dato

Resymé:

Arets utgrävning var en fortsättning och avslutning av arbetet som började 1978.
 (Se innberetning Lars Stenvik 20/10 1978).

Deltagare i prosjektet var Birger Andreassen, Kjersti Gundersen, Jarleiv Hauge och Bjørn Ringstad, Jarleiv Hauge och Bjørn Ringstad. Som ledare fungerade undertecknad.

Vi delade in högen i 4 kvadranter (I-IV) och 2 schakt (1-2). Schakt 1 var en utvidgning av schaktet från 1978, 2 m brett och ung. 0,3 m längre mot SÖ. Huvudprofilen var den västra väggen i schakt 1 och 2, orienterat NV-SO (se teckning).

Vi började med at torva av schakten och Kvadrant II för hand, medan III och IV blev avtorvade av maskin, som också torvade av ett förhållandevis stort område runt högen.

Ett koordinatsystem blev uppsatt och fixpunkten blev bestämd til 400.

Vi grävde först kvadrant II och III. Kvadrant III var fyndtom, med undantag for en skärva asbestkeramik i utkanten av högen. Kvadrant II gav fynd av kol (prov insamlat), brända ben, en liten bit asbest och några flint-

avslag. I botten av kvadranten kom vi ner på två runda cirklar, grop A och B. Dessa avtecknade sig först som röda fläckar mot sterilen. Fläckarna visade sig vara gropar, fodrade med grågrön, hård lera och fyllda med röd silt. Grop A, som var c:a 0,65 m i diameter hade också en del stenar i silten och små stenar under den grågröna leran. Det blev funnet en flintbit i grop A. Grop B var mindre, c:a 0,55 m i diameter och stenfri. I grop B fann vi en bit koks. Det blev taget prov av den grågröna leran och silten i groparna. De blev också inritade på planen, halverade NV-SO (parallellt med profilväggen mot schakt 2) och snittet profilritat.

På detta stadium hade vi fått ett gott intryck av hur högen var byggd. Lagföljden var: (uppifrån och ned) torv, svart myrjord, mellanbrun mineralhaltig sand, en jordfri stenpackning, gråbrun sand (organisk, med inslag av mineraler) samt orange grussteril.

Följande profiler blev ritade; Huvudprofilen NV-SO i schakt 1 och 2, profil NV-SO i schakt 1, profil NV-SO i kvadrant II och profil NV-SO i Kvadrant III.

I schakt 1 återfann vi träpinnen som blivit funnen 1978. Den låg under stenpackningen, omgiven av stenar. Den är c:a 0,75 m lång och c:a 5 cm i diameter på det tjockaste stället. Träet verkade väldigt färskt, så det er möjligt att den är sekundär.

P.g.a. tidsnöd såg vi oss nödsakade att ta resten av högen med grävmaskin. Maskinen tog då det som stod kvar ned t.o.m. stenpackningen. Så blev ytan kرافsad.

Vi kom då ned på grop C och D. Grop C som var oval, var c:a 1,7 m lång och 1,5 m bred. Den var fylld av skörbränd sten, som antingen

spaltade sig eller smulades sönder när de blev upptagna. Det översta lagret i gropen bestod av kolhaltig sandjord, de sista 4-5 cm närmast sterilen var rent kol (prov taget). Det blev funnet en del flinta i gropen och ytterst lite brända ben.

Grop D var cirkelrund, c:a 0,7 m i diameter. Här var det också kolhaltig sandjord, men kol förekom mest som bitar i sanden (prov taget). Det blev också funnet en del brända ben, den största koncentrationen i högen. Groparna blev inritade på planen, halverade och snitten profilritade.

Väster om Grop C kom det fram en liten mörk fläck med brända ben i,

Vid mätpunkten 50x 50y låg en liten hög med sten, som blev utgrävd till hälften. Stenarna var ganska små klapperstenar, 10-15 cm i diameter. En del av dem var skörbrända. Under stenarna låg en grop, c:a 0,75 i diameter. Fyllningen bestod av sand, mörkare än den omkringliggande och gropens avgränsning bestod av en c:a 0,5 cm tjock, hård järnutfällning. Det blev funnet lite kol i gropen, annars var den fyndtom.

Konklusjon.

Att högen varit en gravhög, måste anses som höjt över all tvivel. Fyndtomheten kan förklaras med plundring, och lagföljden i mitten av högen stöder också den teorien. Det framgår klart av profilerna att lagföljden blivit rubbad; det översta sandlaget saknas i mitten och mitt i stenpackningen finner man en god del av det nedersta sandlaget. Det är möjligt att träpinnen kan ha något med plundringen att göra.

Groperna A och B kan vara ett naturligt geologiskt fenomen; någon annan förklaring kan inte ges i skrivande stund.

Det ligger närmast till hands att förklara grop C som en kokgrop, men det kan också tänkas att den har haft något med likbränningar att göra, men då borde man ha väntat flera brända ben.

Grop D kan vara en enkel grav, möjl. äldre än själva högen.

Det är tveksamt om någon av groperna A-D har något med gravhögen att göra. Det troliga är att gravhögen är ett sekundärt fenomen i förh. till dem.

Till tidfesting behövs C-14 dateringar.

Bergen 27.11. 1980

Asa Dahlin Hauken

Asa Dahlin Hauken

Fyndliste Blindheim, Giske, Møre og Romsdal.

- Nr. 1 Keramikbit x60.25/y 5455 niv. 159
" 2 Keramikbit x60.11/y 53.69 " 164
" 3 Brända ben x60.05/y 54.30 " 154
"
" 4 Flinta Löst i massan Kvadrant III
" 5 Brända ben från grop D.
" 6 Koks? från grop B. Kvadrant II
" 7 Flinta från grop C Schakt 1.
" 8 Flinta och järnfragment. Löst i fylmassan
" 9 Flinta D:o kvadrant III
" 10 Flinta x57.30/y 58.84 i grop A. Kvadrant II
" 11 " under stenpackningen. Kvadrant II
" 12 Asbest och flinta, under största stenhällen. Kvadrant II-
" 13 Asbestkeramik x52.80/y50 (camått) Lös jord över steril. Kvadrant III.
" 14 Flinta. Löst i massan. Kvadrant I.
" 15 Brända ben uppsamlat spritt i kvadrant II
" 16 Flinta. I stenpackningen. Kvadrant II.

Kolprov

- I Under den största stenhällen. Kvadrant II.
II Från grop C. x 61.24/y 54.90 Niv. 160.
III Kol från grop D.
IV Kol under stenpackningen.. Kvadrant II.
V Kol från grop D.
VI Kolprov från grop B. Kvadrant II
VII Kolprov från grop C (mitt i) niv. 158.

Jordprov

- J.p. 1 Lurfodring av grop A.
J.p. 2 Jordprov, grop B.
J.p. 3 Jordprov, grop A.
J.p. 4 "
J.p. 5 Jordprov från gropen vid 50x/50y
J.p. 6 Jordprov från schakt 2, botten 96.

1980 Haug 12/11 Foto ved
Blindheim, Vigra. Bjørn Ringstad

VIGRA:

- 15A 1/2 SNITTET "RØD SIRKEL" (1) - (BANKETS MULROM UNDER)
(OPP PÅ BILDET SØR VEST)
- 16A SNITTET "RØD FØLT" (2) (OPP PÅ BILDET SØR VEST)
- 17A KVADRANT II AV HAUGEN SETT FRA SØR ØST
ETTER OPPRØYSKING AV ØVERSTE JORDLAG
(DE 2 "RØDE FØLTENE" LÅ PÅ BUNNEN I DENNE KVADRANT)
- 18A (STÅR PÅ HOVD) SNITTET KULLGROP SOM LÅ
UNDER HAUGEN
- 19A. KVADRANT II SETT FRA NORD-ØST
- 20A DEN "RØDE SIRKEL" (1) MED LØIELAG I
BUNNEN, ~~EN~~ SNITTET, SETT FRA NORD ØST
- 21A DEN "RØDE SIRKEL" (1)
- 22A DE "TO RØDE FØLTENE" I KVADRANT II
SETT FRA NORD-ØST. NR. 1. SNITTET I BAKGRUNNEN
NR. 2 (MER UREGELNASSIG) I FORGRUNNEN
- 23A DEN "RØDE SIRKEL" (1) (OPP PÅ BILDET SØR-VEST)
- 24A DET "RØDE FØLT" (2) UNDER SNITTING
(OPP PÅ BILDET NORD VEST)
- 26A (STÅR PÅ HOVDET) TO "KULLGROPEN" UNDER HAUGEN

FØRDE Vie, gnr 43

- 25A VEGGRILLENE UNDER DE TO HAUGENE
- 27A VEGGRILLE UNDER HAUG
- 28A SNITTET VEGGRILLE